

[Thorndahl]

Debatten omkring værdistigningsafgiften har hidtil været ført på dette grundlag. Det kan imidlertid nu fastslås, at den forrige regerings oplysninger var en endog særdeles grov vildledning af folketinget, og at kontantværdistigningen på identiske parcelhuse ikke var 75 pct., men kun 51 pct. mellem de to vurderinger. Da forbrugerpriserne i samme periode er steget med 52 pct., kan den såkaldte samfundsskabte værditilvækst sættes til nul.

Statsministeren har i et svar på spørgsmål nr. 30 udtalt: »En afgift, som formindsker de kapitalgevinster, der kan opnås, må derfor også forventes at virke dæmpende på prisudviklingen for fast ejendom.« Denne udtalelse er lidt forbavsende i betragtning af, at enfamiliehuse og de faste ejendomme som helhed er steget mindre end forbrugerpriserne.

Statsministeren har endvidere udtalt, at han i løbet af blot få år forventer indtægter af størrelsesordenen 3-4 mia kr. på den samfundsskabte værditilvækst.

På grundlag af de forudsætninger, som den tidligere og den nuværende regering har fremskaffet, kan dette provenu kun tilvejebringes ved en meget væsentlig skærpelse af det forslag om en samfundsskabt værditilvækst på jord og al fast ejendom, som den tidligere regering fremsatte.

Det vil derfor af hensyn til den politiske debat og til offentligheden være rimeligt, om statsministeren bekræftede, at den socialdemokratiske regerings forslag om en værdistigningsafgift er blevet væsentligt skærpet som et resultat af regeringssamarbejdet mellem socialdemokratiet og venstre.

Thorndahl (FP):

Der kan ikke være tvivl om, at regeringens bebudede værdistigningsafgift på al jord og fast ejendom bliver vinterens store politiske sag, en sag, som meget forståeligt i stigende omfang optager befolkningen. Beklageligvis er regeringen meget tilbageholdende med oplysninger, hvilket er hovedbegrundelsen for det store antal spørgsmål, der allerede har været rejst her i folketinget. Skatteministeren opfører sig nærmest, som om værdistigningsafgiften er partiet venstres specielle version af sfinksens gåde med skatteministeren i rollen som sfinks. Den tidligere social-

demokratiske mindretalsregering var trods alt mere meddelsom.

Man kan vist roligt fastslå, at socialdemokratiets politiske og moralske begrundelse for værdistigningsafgiften var en påstand om samfundsskabte værditilvækster på fast ejendom. Princippet var også helt klart: den pristigning på en ejendom, der lå ud over forbrugerprisudviklingen, er simpelt hen samfundsskabt. Så nemt var det, sagde socialdemokratiet, keine hexerei, sådan er det bare.

Nu spiller renteniveauet og rentændringer jo en helt central rolle ved ejendoms-handler, og jeg spurgte derfor den tidligere skatteminister, om socialdemokratiet mente, at kurstab var en samfundsskabt værditilvækst. Man kunne ikke på forhånd vide, på hvilket plan socialdemokratiet ville operere i denne sag. Regeringens svar på spørgsmål nr. 947 må klart opfattes som udtryk for, at værdistigningsafgiften skal beregnes på grundlag af kontantværdierne.

Det fremgår også af den foregående regerings skattereformredegørelse, at man forventede, at enfamiliehusene skulle bære langt den største andel af afgiften, og at den samfundsskabte værditilvækst på enfamiliehusene i gennemsnit kunne anslås til 4 pct. årligt eller i 1978-kroner ca. 10 mia kr. årligt i kontantværdi.

Det viste sig imidlertid hurtigt, at regeringens oplysninger i skattereformredegørelsen var fundamentalt ukorrekte, og at den årlige værditilvækst for enfamiliehusene i gennemsnit var 0. Nu stiger enfamiliehusene i midlet noget mere end ejendommene under ét; i gennemsnit ligger stigningen i kontantværdierne for alle landets ejendomme ca. 1,3 pct. under forbrugerprisstigningen. Det samfundsskabte værditab på jord og fast ejendom har derfor i reglen været 11-12 mia kr. årligt. Når nu statsministeren alligevel mener, at afgiften vil give 3½ mia kr. årligt, må det vel være, fordi SV-regeringen har stramt socialdemokratiets forslag betydeligt op.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hvis jeg skal være venlig over for hr. Thorndahl, og det vil jeg da meget gerne være, tror jeg ærligt talt, der er noget, hr. Thorndahl har, skal vi sige misforstået. Det må han have gjort, siden han stiller det spørgsmål, han her stiller, for sagen forholder sig jo helt